

De stad van ambitie, daadkracht en verbinding

Coalitieakkoord gemeente Roermond 2022 - 2026

Voorwoord

Beste inwoners, beste ondernemers, beste bestuurders van stichting, instelling of vereniging,

Met gepaste trots presenteren wij hierbij ons coalitieakkoord. In dit akkoord vindt u de hoofdlijnen van de keuzes die wij in het brede belang van u allen, voor de komende jaren hebben gemaakt. Met deze keuzes willen wij Roermond nog beter en mooier maken zodat Roermond een stad is waar u anderen ontmoet, waar u prettig en veilig kunt wonen, waar u goed kunt werken en ondernemen, waar u de voorzieningen vindt die u nodig heeft, waar iets te beleven is en waar het gezellig is. Roermond is een stad waar u de kans heeft om uzelf te zijn, waar u zich kunt ontwikkelen en waar u met ons kunt werken aan een mooie toekomst.

Beste leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden LVR, GroenLinks, VVD en PvdA het coalitieakkoord aan dat partijen in een prettige en constructieve samenwerking de afgelopen maanden met elkaar hebben vormgegeven. Het is een uniek akkoord aangezien deze partijen nooit eerder in de Roermondse geschiedenis met elkaar een bestuurlijke coalitie hebben gevormd. Onze samenwerking is echter niet tot stand gekomen voor de geschiedenisboeken, maar voor de toekomst van de stad. In dit akkoord vindt u onze ambities en de hoofdlijnen van onze keuzes voor de komende jaren. De keuze om een akkoord op hoofdlijnen te presenteren is een bewuste keuze van partijen die elkaar respecteren en vertrouwen. Wij gaan dit akkoord op hoofdlijnen verder concretiseren. De raad komt op formele momenten nog aan zet. Wij zullen u daarnaast ook actief informeren en meenemen in onze ambities. Wij kijken uit naar een constructieve samenwerking en willen ook graag met u buiten de formele momenten in alle openheid in overleg treden. De geheimhouding op informatie wordt tot een minimum beperkt.

Beste medewerker van de gemeente Roermond,

Het is misschien niet gebruikelijk dat je in een coalitieakkoord rechtstreeks wordt aangesproken, maar als nieuwe coalitie vinden wij dit wel belangrijk. Dit coalitieakkoord is, hoewel op hoofdlijnen, namelijk de inhoudelijke basis voor onze samenwerking de komende jaren. In die zin markeert het een nieuwe start. En zoals bekend, een nieuwe start biedt nieuwe kansen. De kansen bij de gemeente Roermond zijn legio en daar hebben we jou hard bij nodig. Er worden de komende jaren ongetwijfeld veel uitdagingen op je bordje gelegd, dat hoort bij de gemeente Roermond en bij de ambitie van dit college. Deze uitdagingen, waarvan er een aantal wordt genoemd in dit akkoord, zijn misschien complex en onzeker en deze vragen om flexibiliteit en urgentie. Maar het zijn ook uitdagingen die we samen aangaan en waar we samen voor gaan staan. Zoals aangegeven, dit coalitieakkoord is de inhoudelijke basis voor onze samenwerking, maar natuurlijk berust samenwerking op veel meer dan dat. Er is geen tijd te verliezen en wij willen dan ook zo snel als mogelijk aan de slag, samen met jou en je collega's. Wij kijken uit naar die samenwerking.

Inhoudsopgave

4

Inleiding

6

De stad waar je wilt leven

10

De stad waar iedereen meedoet

14

De stad van ontwikkeling

18

De stad van goud, groen en blauw

24

De stad die klaar staat voor haar inwoners

Inleiding

Roermond is een krachtige stad van bijna 60.000 inwoners. Die inwoners hebben samen 109 verschillende nationaliteiten en dat zegt wel iets over de culturele rijkdom en de 'veelkleurigheid' van de stad. Het aantal Roermondse inwoners neemt overigens nog steeds toe en groeit volgens de prognoses ook de komende jaren nog naar zo'n 63.000 inwoners in 2045. Maar onze stad is van belang voor veel meer mensen. Roermond is in de functionele regio de centrumgemeente voor zo'n 175.000 inwoners die in Roermond werken, naar school gaan, vertier zoeken of voor andere voorzieningen op Roermond zijn gericht. Daarnaast ontvangen wij in Roermond jaarlijks miljoenen gasten van binnen en buiten Europa die onze stad voor een dag of voor enkele dagen bezoeken. Voor al die mensen zijn wij dé stad Roermond en zo stellen wij ons naar buiten toe ook op.

Als het gaat om bestuurskracht combineren wij het beste van twee schaalniveaus. Voor onze inwoners, bedrijven en instellingen zijn wij toegankelijk en benaderbaar, van de menselijke maat en het persoonlijk contact. Een gemeente met inwoner- en overheidsparticipatie op maat en met een dienstverlening dicht bij de inwoners en herkenbaar in de wijk. Een stad en een gemeente waarover de inwoners, bedrijven en instellingen meer dan tevreden zijn. Een gemeente die gewaardeerd wordt als deskundige partner, als het nodig is als kartrekker fungeert en die de rol van bruggenbouwer met bevologenheid vervult. Een stad die gastvrij is voor bezoekers. In zo'n stad werken alle partijen samen aan 'brede welvaart'; aan alles wat de mensen van waarde vinden. Een stad waar oog is voor behoeften en de menselijke maat.

Hoewel we een middelgrote gemeente zijn, spelen er ontwikkelingen, die passen bij een 100.000+ gemeente. Dit zijn zowel kansen in economische zin, als ook grootstedelijke uitdagingen. In de professionele doorontwikkeling en naar buiten toe stralen we dat uit en zetten we daar vol ambitie op in. Wij zijn niet zomaar een gemeente; wij hebben de potentie om het verschil te kunnen maken. Van die gemeente en van die stad Roermond zijn wij bestuurder, ambassadeur en belangenbehartiger; een ambitieus Roermond waar we trots op zijn.

Leeswijzer

Dit coalitieakkoord is opgebouwd vanuit ambitie. Daarmee zetten wij een streefbeeld neer, zo u wilt een bestemming. Dit past ook bij een akkoord op hoofdlijnen dat de bestemming wel aangeeft, maar waarbij de route ernaartoe de komende jaren, mede afhankelijk van actualiteit en omstandigheden wordt bepaald. Hoe wij onze ambitie de komende jaren willen realiseren, hoe wij concreet tegen zaken aankijken en wat onze mijlpalen voor de komende vier jaar zijn geven wij in dit akkoord aan. Onze ambitie zal in 2026 zeker niet volledig zijn waargemaakt, deze reikt namelijk verder...

De stad Roermond heeft een historie die vele malen verder reikt dan de historie van de gemeente Roermond in de huidige vorm. De gemeente Roermond omvat een veel groter gebied dan de stad of het stedelijk gebied. Ieder gebied, iedere wijk en iedere kern is ons even lief en daarin maken wij geen onderscheid. Daar waar in dit akkoord de term 'stad' wordt gebruikt, worden ook de kernen en de wijken, de buiten- en natuurgebieden bedoeld. Daar waar gesproken wordt van 'gemeente Roermond' bedoelen wij het stadsbestuur en/of de gemeentelijke organisatie.

De stad waar je wilt leven

Een huis is meer dan een dak boven je hoofd, een wijk is meer dan een verzameling huizen en een stad is meer dan de optelsom van wijken en kernen. Een huis is pas je huis als het ook een thuis is. Dat geldt ook voor je kern of je wijk en dat geldt ook voor Roermond.

Onze ambitie

Roermond is een stad waar inwoners zich thuis voelen. In onze wijken en kernen, die schoon, groen, heel en veilig zijn, is de leefbaarheid en de sociale interactie tussen de bewoners verder toegenomen en ze treffen elkaar in het ontmoetingspunt. Ook de gemeente Roermond is 'zichtbaar' in wijk en buurt. De woningmarkt is minder krap geworden doordat er naar behoefte is gebouwd en er een gezonde doorstroming op gang is gekomen. In ieder segment van de woningmarkt is er inmiddels weer voldoende aanbod beschikbaar doordat ook de woningcorporaties en ontwikkelaars een extra inspanning hebben verricht en er tijdig is ingespeeld op demografische ontwikkelingen. Roermondenaars komen sneller aan een eerste of andere woning. Met geschikte huisvesting voorkomen we dat jongeren wegtrekken naar andere regio's. Mensen die cruciaal zijn voor onze arbeidsmarkt vinden in Roermond een passende woning. Bij nieuwe ontwikkelingen wordt de 'the magic mix' gerealiseerd die bestaat uit betaalbare huur, midden-huur en -koop en woningen in het duurdere segment. Wij slagen er, op die momenten waarop dat nodig is, ook in om nieuwe inwoners (al dan niet tijdelijk) huisvesting te bieden.

Naast meer woningen is er in het stedelijk gebied ook meer groen en zelfs een nieuw stadspark gerealiseerd. Het stadscentrum wordt steeds meer autoluw en ondernemers worden bevoorradt vanuit een innovatief en duurzaam stadsdistributiesysteem. In de gehele stad zijn er voldoende laadpunten voor elektrische auto's gerealiseerd. Er is een duurzaam OV-netwerk gerealiseerd met goede verbindingen naar wijken en kernen en het stationsgebied heeft een kwaliteitsimpuls gekregen met als kloppend hart een modern stationsgebouw met ook een oostelijke ingang. Waar vroeger de 'IJzeren Rijn' door het stedelijk gebied heeft gelopen is een prachtige groene, toeristisch/recreatieve en economische zone ontstaan.

Van iedere kern en wijk hebben wij een realistisch integraal beeld van de behoeften en mogelijkheden doordat er via co-creatie met betrokkenen een wijk- of centrumplan is opgesteld als basis voor de toekomst.

Hoe realiseren wij onze ambitie

De komende jaren worden er in Roermond versneld extra woningen gerealiseerd. Er wordt gebouwd naar behoefte en in de huidige zeer krappe woningmarkt betekent dat dat er in ieder segment extra aanbod dient te ontstaan, ook in de wijken en in de kernen. Daarbij houden we extra rekening met onze demografische ontwikkeling en de uitdagingen die dat met zich meebrengt. Met name het aantal inwoners van 75 jaar en ouder groeit de komende jaren namelijk hard. Die opgave pakken we voortvarend en integraal op met een verbinding tussen wonen, welzijn en zorg. Gezien de ambitie verlangt dit extra inzet op het gebied van stedelijke

ontwikkeling, ruimtelijke ordening, volkshuisvesting en sociaal domein. We starten met een quick-scan die inzicht geeft in de mogelijkheden en komen met een plan van aanpak voor de volkshuisvesting in Roermond. Van daaruit wordt gekeken wat op welke termijn mogelijk en noodzakelijk is. Het realiseren van extra woningen in het betaalbare segment is in een tijd van grondstoffenschaarste en oplopende kosten niet eenvoudig en ook niet iedere locatie leent zich hiervoor. Bij nieuwe ontwikkelingen zetten wij hier echter wel op in door ten minste een deel in het lagere (huur- en koop) segment te realiseren. Als blijkt dat dit echt niet mogelijk is worden er maatwerkafspraken (bijvoorbeeld verevenen) gemaakt om het op een andere locatie wél mogelijk te maken. Daarnaast onderzoeken wij samen met woningcorporaties en ontwikkelaars welke extra inspanningen ze kunnen leveren. Om op korte termijn relatief betaalbare mogelijkheden te creëren wordt extra ingezet op flexibele woonoplossingen zoals bijvoorbeeld tiny houses, kangoeroewoningen, herbestemming en transformeren van bestaand vastgoed, woningsplitsing en wonen boven winkels. In de mogelijkheden die op korte termijn gerealiseerd kunnen worden is er daar waar mogelijk extra aandacht voor de behoefte aan woonruimte voor starters, asielzoekers en statushouders en dient er balans te zijn in de toewijzing.

Voor de langere termijn gaan we op zoek naar geschikte ontwikkellocaties, waarbij inbreiding voor uitbreiding gaat, zolang dit voldoende mogelijkheden biedt om in de behoefte te voorzien. Als het niet mogelijk blijkt om binnen het stedelijk gebied, met in achtneming van alle andere noodzakelijke voorzieningen, aan de woningbouwopgave

te voldoen, komen andere opties in beeld. Daarbij is behoud van natuur- en landschapswaarden en/of aanleg van 'kwalitatief groen' dan een randvoorwaarde. Zo'n noodzakelijke voorziening is bijvoorbeeld 'groen in de stad'. Niet alleen omdat het bijdraagt aan de beleving en de ruimtelijke kwaliteit, maar ook omdat het in Roermond hard nodig is met het oog op klimaatadaptatie, het tegengaan van hittestress en het bevorderen van biodiversiteit. Kwalitatief hoogwaardig groen blijft daarom in stedelijk gebied sowieso gevrijwaard van bebouwing of waar dit niet kan, wordt het in ieder geval in oppervlak ook in het stedelijk gebied gecompenseerd. Een quick-scan brengt de mogelijkheden integraal in beeld.

Uit provinciaal onderzoek is een aanvullende behoefte gebleken aan standplaatsen voor woonwagenbewoners. Wij gaan voldoen aan de verplichtingen die voor de gemeente Roermond gelden. Nieuwe woningen en nieuw te ontwikkelen gebieden voldoen aan de eisen van deze tijd op het vlak van duurzaamheid en energiebesparing en dragen bij aan klimaatadaptatie. Ook voor bestaande woningen ligt er op die gebieden een uitdaging. Wij willen inwoners stimuleren en faciliteren om maatregelen te treffen, waarbij laagdrempeligheid, betaalbaarheid en vooral goede informatie essentieel is. Wij gaan aan de slag om dat te realiseren. Met woningcorporaties gaan we in overleg over de mogelijkheden om hun woningbezit op korte termijn aan te passen en hierover maken we afspraken.

Een overspannen woningmarkt rechtvaardigt, met name in de private sector, een kritische houding ten aanzien van

de relatie verhuurder-huurder. Excessen zullen wij met de ons ter beschikking staande instrumenten gericht en stevig aanpakken. Wij willen voorkomen dat kwetsbare mensen en de leefbaarheid in de buurt in het gedrang komen.

Voor onze inwoners is de directe woonomgeving van het grootste belang en elementen als schoon, groen, heel en veilig zijn dan, naast sociale interactie en de aanwezigheid van voorzieningen, cruciaal in de beleving.

In wijken of kernen waar nu nog geen ontmoetingspunt aanwezig is, wordt gezien of dit met inwoners, bedrijven of maatschappelijke instellingen kan worden gerealiseerd. Ook voor het stadsbestuur en de gemeentelijke organisatie is de interactie met inwoners in de wijk en in de kernen van groot belang. Wij zullen onder andere 'zichtbaar' zijn door te werken met zogenaamde wijkwethouders en een sociaal gezicht in de wijk.

Bij het opstellen van wijk- of centrumplannen is lokaal draagvlak noodzakelijk en deze plannen willen wij daarom via co-creatie samen met alle betrokkenen realiseren. Gelet op de actualiteit willen wij starten met een integraal centrumplan voor Swalmen.

De afgelopen jaren is in en om Roermond veel geïnvesteerd in de infrastructuur en mede daardoor is de stad meestal prima bereikbaar. Binnen de stad zijn veel bestemmingen te voet bereikbaar en is de fiets vaak een zeer geschikt vervoersmiddel. Goede voorzieningen voor langzaam verkeer, veilige (school- en snelfiets) routes en gratis fietsstallingen in de binnenstad zijn daarom belangrijk. Om de leefbaarheid voor bewoners en de mogelijkheden voor ondernemers in de binnenstad te vergroten, is onze compacte binnenstad op termijn voor steeds minder auto's toegankelijk. Uitzonderingen blijven gelden voor hulpdiensten en mensen die door een beperking op de auto zijn aangewezen. De enorme uitdagingen die dit met zich meebrengt, bijvoorbeeld op het gebied van parkeren, distributie en laden en lossen voor ondernemers en bewoners, brengen we in beeld. Hiervoor worden oplossingsrichtingen gezocht; bijvoorbeeld in de vorm van duurzame stadsdistributie. In de gehele stad willen we voldoende laadpunten voor elektrische auto's beschikbaar hebben en deelmobiliteit stimuleren.

Openbaar vervoer is een belangrijke voorziening en wij zetten ons in voor goede en duurzame verbindingen voor de wijken en kernen en voor de bereikbaarheid van Roermond vanuit en naar de regio. Uitgangspunt is om doelgroepenvervoer hier maximaal op aan te laten sluiten. Er is een kwaliteitsimpuls nodig voor het stationsgebied en het hart van het gebied: station Roermond. Als belangrijk OV-knooppunt verdient het gebouw een andere uitstraling.

In een totaalontwikkeling moeten de sporen die buiten gebruik zijn, verwijderd worden waarna het gebied anders ingericht kan worden.

Mogelijkheden voor ontwikkeling en ander gebruik ontstaan ook als de functionele en planologische belemmeringen die gelden ten aanzien van het historische tracé van de IJzeren Rijn komen te vervallen. Daar spannen we ons voor in. Op en in de omgeving van het tracé worden dan diverse economische ontwikkelingen en ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme in combinatie met groene ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Reactiveren van het historisch tracé is voor ons geen optie en wij zijn tegen iedere andere variant op Roermonds grondgebied.

Wij willen onze inwoners niet alleen een aantrekkelijke, maar ook een veilige woonomgeving bieden, vrij van overlast. Veiligheid is zowel een veelomvattend als ook een complex thema dat dan ook een stevige integrale aanpak vereist. Ondernijvende criminaliteit verdient daarbij brede aandacht van het openbaar bestuur en onderzocht moet worden hoe de lokale overheid in samenwerking met andere overheden en partijen ook nieuwe, zeer snelgroeiende vormen van criminaliteit kan bestrijden. Vormen van overlast, zoals in de omgeving van sportparken en hangplekken worden daadkrachtig aangepakt. Dat geldt ook voor afvaldumpingen. Verloedering van leegstaande panden en de directe omgeving hiervan, tasten het gevoel van veiligheid en de leefbaarheid aan en daarom treden wij in overleg met de eigenaren om samen tot een oplossing te komen. Andere, meer rigoureuze maatregelen komen pas aan de orde als dat noodzakelijk blijkt te zijn.

De stad waar iedereen meedoet

In Roermond doet iedereen mee en mag iedereen zichzelf zijn. We gaan uit van de zelfredzaamheid van mensen, en als het (even) niet lukt kun je rekenen op de benodigde hulp en ondersteuning.

Onze ambitie

In Roermond kunnen inwoners prettig, gezond en veilig leven. Positieve gezondheid is daarbij uitgangspunt. We leven in een inclusieve samenleving waarin we naar elkaar omkijken. Er is een goede samenhang in de buurten, wijken en dorpskernen met goede, bereikbare en betaalbare zorg en ondersteuning. In Roermond leeft niemand onder de armoedegrens en heeft iedereen de kans op zelfontplooiing, werk en inkomen.

Kinderen en jongeren groeien kansrijk op. Ongeacht in welke wijk je geboren wordt of wie je ouders zijn. In de jeugdzorg staat het kind voorop. Kinderen wonen zo veel als mogelijk thuis en wachtlijsten bestaan niet meer. In Roermond zijn er voor jongeren volop kansen voor ontwikkeling, ontplooiing en vermaak. Iedere school heeft een Kinderwijkraad.

Iedereen doet mee: jong en oud, vrouwen en mannen, mensen met een beperking; ongeacht je afkomst of achtergrond en ongeacht je seksuele oriëntatie.

De samenleving houdt rekening met de ouder wordende mens en is daarop ingericht. Mantelzorgers en vrijwilligers zijn talrijk aanwezig in onze stad en spelen een prominente rol, ook in het sociaal domein. Onze senioren kunnen op een goede manier zo lang als mogelijk thuis (blijven) wonen. Voor senioren zijn er voldoende (betaalbare) woningen, die levensloopbestendig en duurzaam gebouwd zijn.

Er is ingespeeld op de behoefte van de arbeidsmarkt en iedereen die kan en wil werken heeft een baan. Er zijn volop ontwikkelingsmogelijkheden en kansen om deel te nemen aan de maatschappij.

Hoe realiseren wij onze ambitie

Samen dragen we zorg voor een sociale, zelfredzame en inclusieve samenleving waarin mensen naar elkaar omkijken, zowel jong als oud. De gemeente Roermond is en blijft verantwoordelijk voor kwalitatief goede zorg en ondersteuning. Zorg op maat en adequate begeleiding wordt tijdig geboden aan iedereen die dat nodig heeft.

Positieve gezondheid hanteren we als uitgangspunt. We bieden ruimte voor alternatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners en ondernemers die bijdragen aan samenhang in de buurt en goede, bereikbare en betaalbare zorg en ondersteuning zoals bijvoorbeeld ‘knarrenhofjes’. Waar nodig nemen we zelf het initiatief voor pilots.

Kinderen en jongeren groeien kansrijk op, dat betekent dat we inzetten op preventief armoede- en gezondheidsbeleid. Zij hebben toegang tot sport, cultuur en verenigingsleven en recht op een veilige omgeving, zowel thuis, op school als in de buurt. Positieve gezondheid, Kansrijke Start en JOGG maken hier onderdeel van uit.

In het basisonderwijs stimuleren we het oprichten van kindervijkraden. De jongerenraad wordt als adviesorgaan van het college uitgenodigd, om elk jaar een thema te onderzoeken waar ze het college over adviseren. Daarnaast kan de jongerenraad ook ongevraagd advies geven. In de jeugdzorg wordt ingezet op samenwerking en preventie. Gezinnen worden begeleid, zodat jongeren in jeugdhulp op een goede manier thuis kunnen blijven wonen, behalve als veiligheid in het geding is. Als jongeren niet thuis kunnen wonen hebben ze recht op een woonvoorziening die passend is. Vanuit het

expertisecentrum kijken we of een pilot met kleinschalig wonen mogelijk is. Jongeren in jeugdhulp moeten zonder drempels kunnen doorstromen naar de WMO als dat nodig is.

De samenleving houdt rekening met de ouder wordende senioren en is daarop ingericht. Dit betekent een senioren- en dementievriendelijke stad. Er is volop aandacht voor vitaliteit, leefstijl, (positieve) gezondheid, ontmoeting, en daar waar nodig, wordt de juiste zorg en ondersteuning geboden. Mantelzorgers en vrijwilligers worden erkend en gewaardeerd voor hun inzet. We hebben extra oog voor het welzijn van de mantelzorgers. We ondersteunen ze met adviezen, betrekken hen bij de hulpverlening en waarderen hen met een vergoeding. Datzelfde geldt ook voor de vele vrijwilligers die zich inzetten in de zorg. Professionele zorg wordt door hulpverleners verleend en niet door mantelzorgers of vrijwilligers overgenomen. Om ervoor te zorgen dat onze senioren op een goede manier, zo lang als mogelijk (thuis) kunnen blijven wonen, worden er voldoende geschikte (betaalbare) woningen gebouwd, die levensloopbestendig en duurzaam zijn. Aanpassingen aan woningen, moeten sneller gerealiseerd kunnen worden door vereenvoudiging van procedures en regelgeving

(deregulering). De WMO-raad zal als adviesorgaan van het college, worden uitgenodigd elk jaar een thema te onderzoeken waar ze het college over adviseert. Daarnaast kan de WMO-raad ook ongevroegd advies geven.

Kwaliteit van zorg en ondersteuning staan voorop. Om de steeds hoger oplopende kosten binnen de WMO als gevolg van het landelijk ingestelde abonnementstarief terug te dringen, zoeken we naar mogelijkheden om de verstrekkingen inkomensafhankelijk te maken. Ons uitgangspunt is dat de sterkste schouders de zwaarste lasten kunnen dragen en iedereen de juiste zorg krijgt.

Op het gebied van emancipatie, is de positie van vrouwen binnen de samenleving verbeterd. Zo zijn er meer vrouwen actief in de politiek, op de arbeidsmarkt en in het bedrijfsleven. Wij ondersteunen het netwerk van vrouwenverenigingen die intensief samenwerken en opkomen voor de belangen van vrouwen. Geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld is helaas nog steeds aanwezig. Dit is niet acceptabel en wordt zowel preventief als repressief aangepakt.

Roermond is een stad waarin iedereen zichzelf mag zijn, ongeacht gender en seksualiteit. We zijn Regenboogstad en ondersteunen initiatieven en activiteiten van de LHBTI+ - gemeenschap. Roermond verkent de mogelijkheden voor een 'Diversiteitshuis', waar mensen informatie kunnen krijgen en waar ze elkaar kunnen ontmoeten. Daarnaast organiseren we als gemeente zelf activiteiten die bijdragen aan de acceptatie van alle inwoners.

We leven in een tolerante samenleving met respect voor iedereen. Voor discriminatie, homofobie, antisemitisme en racisme is geen plaats. We ondersteunen acties en campagnes die dit thema bespreekbaar maken.

Mensen met een beperking hebben toegang tot (openbare) voorzieningen en gebouwen. Roermond gaat door met het verbeteren van de toegankelijkheid van dit soort locaties en stimuleert ook eigenaren van niet openbare gelegenheden om dit te doen. Ervaringsdeskundigen, zoals het Gehandicaptenplatform Roermond zijn hierbij actief betrokken. De lokale inclusie agenda wordt verder uitgewerkt. In samenwerking met ervaringsdeskundigen zetten we concrete stappen om de toegankelijkheid te verbeteren.

Wij begeleiden mensen op basis van vertrouwen naar werk. Jongeren die werkloos worden, worden direct begeleid richting onderwijs en/of arbeidsmarkt. Er wordt gekeken naar loopbaan- en ontwikkelingsmogelijkheden van onze inwoners, zowel de uitkeringsgerechtigden als de nuggers. Met het bedrijfsleven willen we samen optrekken om mensen aan werk te helpen. Waar wenselijk speelt het werkgeversservicepunt hier een verbindende rol.

Mensen met een bijstandsuitkering worden met respect behandeld en krijgen minimaal één keer per jaar een begeleidingsgesprek. Vertrouwen staat voorop, maar voor mensen die een plek op de arbeidsmarkt kunnen vervullen, geldt ook een eigen verantwoordelijkheid om verder te ontwikkelen. De bijzondere bijstand wordt minimaal op het

huidige niveau gehandhaafd. Wij nodigen de cliëntenraad uit om ons gevraagd en ongevraagd te adviseren.

Als mensen (nog) geen werk kunnen vinden, zoeken we samen naar andere mogelijkheden om deel te nemen aan maatschappij of arbeidsmarkt. Dit kan bijvoorbeeld door het volgen van een opleiding, een werkervaringsplaats, een stageplek, een basisbaan of vrijwilligerswerk. Bijzondere aandacht is er voor onze inwoners die al langdurig een uitkering ontvangen. De doorontwikkeling van de participatiewet is zodanig dat mensen die dat nodig hebben, het recht hebben en houden op een beschutte werkplek. Mensen met een beperking worden begeleid naar werk, waar maatwerk mogelijk is.

Met basisbanen biedt Roermond werk aan mensen voor wie regulier werk niet haalbaar is. Een basisbaan zorgt voor een vast inkomen, bevordert sociale integratie en stimuleert een positieve gezondheid. Wij starten een pilot basisbanen om hier in de praktijk ervaring mee op te doen. Wij vinden dat iedereen de kans op werk verdient, maar we realiseren ons dat de wegen daarnaartoe niet voor iedereen gelijk zijn. Met specifieke ondersteuning kunnen stappen worden gezet en groeit uiteindelijk ook het perspectief op een volwaardige participatie op de arbeidsmarkt. Wij zullen extra inspanningen leveren om mensen zonder baan te activeren om actief deel te nemen aan het arbeidsproces en/of de samenleving. Dat kan op velerlei manieren maar een persoonsgerichte benadering en de menselijke maat zijn van belang.

Met de nieuwe Wet Inburgering hebben wij een belangrijkere rol gekregen in de begeleiding van nieuwe inwoners die inburgeringsplichtig zijn en wij willen ervoor zorgen dat deze, maar ook andere nieuwe Roermondenaren zo snel mogelijk kennis hebben van onze samenleving, de Nederlandse taal leren, onderwijs volgen en/of werk vinden. Dat zorgt ervoor dat ze mee kunnen doen in onze samenleving. Dat maken wij eenvoudiger door taalbarrières weg te nemen en onze nieuwe inwoners de eerste en essentiële informatie, waar mogelijk in de moedertaal aan te bieden.

Ook voor mensen die voor kortere tijd in Roermond komen wonen, zoals arbeidsmigranten en mensen die noodgedwongen tijdelijk hun thuisland hebben moeten verlaten hebben wij aandacht. Wij identificeren de verschillende opgaven en uitdagingen die daarbij horen en leveren maatwerk.

Onze inzet ten aanzien van armoede en problematische schulden is gericht op preventie en integraliteit. In onze benadering zijn de menselijke maat, respect, vertrouwen en compassie sleutelbegrippen. Met alle partners in de wijk proberen we vroegtijdig mensen met dreigende schulden en financiële problemen te signaleren en te begeleiden. De sociale boekhouder speelt hier een cruciale en verbindende rol.

Kinderen krijgen van ons extra aandacht. We zorgen dat alle kinderen in Roermond kansrijk kunnen opgroeien.

Kinderen krijgen van ons extra aandacht. We zorgen dat alle kinderen in Roermond kansrijk kunnen opgroeien. Ze hebben toegang tot sport, cultuur en alle voorzieningen die nodig zijn om succesvol op te groeien. Indien nodig krijgen ouders opvoedondersteuning.

De relatie tussen opleidingsniveau, inkomen en schulden aan de ene kant en gezonde levensverwachting en mentaal en fysiek welzijn aan de andere kant is evident. In onze aanpak verbinden wij kansengelijkheid en positieve gezondheid met elkaar. Ook hier is er speciale aandacht voor kinderen en jongeren. We zetten samen met onze gezondheidspartners in op Kansrijke start van de allerjongsten en op de doorontwikkeling van JOGG (jongeren op gezond gewicht). Een toekomstbestendige gezonde stad bouwen we in samenwerking met zorgaanbieders, Laurentiusziekenhuis, zorgverzekeraars en andere relevante partners. De huidige drie kindervrijkleden willen we uitbreiden naar elke basisschool in Roermond.

Binnen het sociaal domein werken we samen met partners zoals andere overheden, ADVL (Anti-Discriminatievoorziening Limburg), onderwijs, het ziekenhuis, zorg- en welzijnspartners, zorgaanbieders en -verzekeraars en werkgevers.

De stad van ontwikkeling

Iedereen is belangrijk, niemand blijft aan de kant staan. Wil je jezelf verder ontwikkelen, bijvoorbeeld door het volgen van onderwijs, of je bedrijf voorbereiden op de toekomst, dan kan dat in Roermond. Ontwikkelkansen liggen er ook voor onze binnenstad en de wijkeconomie, het is nu alleen nog een kwestie van verzilveren.

Onze ambitie

De Roermondse economie floreert en ondernemers hebben de beschikking over voldoende goed gekwalificeerd personeel. Het werkloosheidspercentage in de regio is laag mede doordat er door samenwerking van bedrijfsleven en lokale onderwijsinstellingen een goede match is ontstaan tussen vraag en aanbod. Iedereen die wil participeren op de arbeidsmarkt vindt een passende baan. Voor diegene die onvrijwillig een andere keuze moet maken, wordt een maatwerkoplossing gevonden, bijvoorbeeld met een basisbaan. Bedrijven zijn klaar voor de toekomst en hebben via innovatie de slag gemaakt naar duurzaam en circulair. De inrichting van onze bedrijventerreinen is hierop aangepast.

Niet alleen in onze compacte binnenstad, maar ook in de wijkwinkelcentra is de leegstand teruggedrongen, mede doordat een aantal voormalige winkelpanden een andere invulling heeft gekregen. De bezoekers aan onze binnenstad komen van ver buiten de regio en niet alleen om de prachtige winkels en aantrekkelijke horeca te bezoeken. De Roermondse binnenstad heeft de transformatie weten te maken van 'Place to buy' naar 'Place to be' omdat ondernemers sterk hebben ingezet op beleving. Daarbij is de verbinding gemaakt met andere ontwikkelgebieden en samen met de gemeente Roermond

is een sterk raamwerk gebouwd dat we ook krachtig weten te promoten. Met de juiste voorzieningen hebben we jongeren, ook die in een andere regio zijn gaan studeren, behouden voor onze stad.

Roermond is trots op de in de stad aanwezige onderwijsinstellingen waar kwalitatief goed onderwijs wordt verzorgd in gebouwen die aan de maat zijn. Er is een campus gerealiseerd die naast een sterk MBO, gestoeld is op de samenwerking met HBO, WO en bedrijfsleven. Het aantal laaggeletterden en inwoners met een taalachterstand is door een gerichte aanpak aanzienlijk teruggelopen.

Hoe realiseren wij onze ambitie

De Roermondse arbeidsmarkt rust voor een belangrijk deel op de vier pijlers (gezondheids-) zorg en welzijn, (detail)handel, (maak)industrie en publieke en zakelijke dienstverlening waarbij de eerste drie sectoren al goed zijn voor ongeveer 50% van de werkgelegenheid in onze stad. Deze pijlers willen we verder versterken door waar nodig gericht keuzes te maken, goede verbindingen te leggen richting onderwijs, innovatiekracht van bedrijven te stimuleren en kansen voor modernisering en vernieuwing te omarmen. Zo zal de maakindustrie de kansen richting circulariteit en duurzaamheid moeten benutten. De

De vele evenementen die jaarlijks in onze binnenstad en in de wijken en kernen worden georganiseerd, geven kleur aan Roermond

ondernemers in de binnenstad zullen nog meer de omslag naar 'beleving' moeten maken door de functionele relatie tussen Maasplassen, de groene omgeving, Designer Outlet Roermond en cultuurhistorie verder te versterken. Dat biedt ook de mogelijkheid om de toeristische en recreatieve mogelijkheden verder te ontwikkelen en de stad krachtig te promoten. Het benutten van de potentie van de Maasplassen vraagt daarbij om een goede balans tussen natuur, leisure/bedrijfsmatige activiteiten en wonen.

'Roermond Evenementenstad' willen we met de nodige flexibiliteit verder uitbouwen.

De vele evenementen die jaarlijks in onze binnenstad

en in de wijken en kernen worden georganiseerd, geven kleur aan Roermond en zorgen al voor de nodige beleving. Dat geldt ook voor kleinschalige activiteiten in de kernen en wijken. Die koesteren we. Om laagdrempelige wijkactiviteiten maar ook evenementen te behouden en organisatoren te verleiden voor Roermond te kiezen, zetten we in op deregulering en flexibiliteit.

Samen en in constructief overleg met de organisaties van (grote) evenementen zetten we de komende jaren verdere stappen richting het verduurzamen van evenementen. Dit vraagt om maatwerk omdat niet ieder evenement hetzelfde is.

Om een sterke en aantrekkelijke binnenstad te behouden zal deze functioneel gezien niet alleen meer divers, maar ook compacter moeten zijn. Daar hoort bij dat wij winkelleegstand willen tegengaan en functieverandering van detailhandel naar wonen en nieuwe ontwikkelingen de ruimte bieden. Het identificeren van knelpunten is in onze optiek de eerste stap in het op gang helpen van deze veranderingsprocessen.

Een verdere omslag van Roermond Koopstad naar Roermond Belevingsstad vraagt om balans tussen de in de binnenstad aanwezige functies en om een openbare ruimte die daar qua uitstraling bij aansluit. Het basisniveau van die openbare ruimte is: schoon, groen, heel en veilig.

Voor iedere kern en wijk liggen de wensen voor leefbaarheid en economie anders en zoeken we naar maatwerk en balans. Daarbij wordt ook gekeken naar de aanwezige detailhandelsvoorzieningen zodat een beeld ontstaat van wat realistisch beschouwd de mogelijkheden nog zijn. Hier kunnen dan conclusies aan worden verbonden in relatie tot eventuele herontwikkeling of herinrichting van buurt- en wijk(winkel)centra. Om overlastsituaties te voorkomen en te bevorderen dat functies elkaar versterken, kan economische ontwikkeling het best geconcentreerd plaatsvinden in deze centra. Op andere locaties zal sprake zijn van maatwerk waarbij wij overlast, zoals bijvoorbeeld parkeerdruk in woonstraten, willen voorkomen.

Overlastsituaties zijn al ontstaan in de omgeving van de beide coffeeshops. Hoewel we ons realiseren dat ook deze vorm van handel een plek moet hebben in onze samenleving, is de overlast onacceptabel en die wordt stevig aangepakt. Op basis van het vastgestelde coffeeshopbeleid komen wij tot een (of meer) passende locatie(s) voor een (of meer) coffeeshop(s) en waar mogelijk in deze bestuursperiode. De proef met gereguleerde wietteelt wordt met belangstelling gevolgd en als er zich een (hernieuwde) kans voordoet voor deelname, zal opnieuw een afweging worden gemaakt.

Duurzaamheid, energiebesparing en circulariteit zijn begrippen waar ondernemers al langer mee aan de slag zijn omdat ze zich voorbereiden op ondernemen in de toekomst of om kosten te drukken. Er worden innovatieve toepassingen bedacht die misschien ook breder in Roermond inzetbaar zijn. Met het Roermondse bedrijfsleven gaan we bekijken hoe we in samenwerking de transitie kunnen versnellen.

Voor onze economie en daarmee voor onze bedrijven en ondernemers is de krapte op de arbeidsmarkt de komende jaren mogelijk de grootste uitdaging. In Roermond zijn er zo'n 36.500 banen aanwezig en die banen worden voor ongeveer 70% ingevuld door werknemers die niet in Roermond wonen. Dat Roermond gelegen is in een regio met een fors krimpende beroepsbevolking is een uitdaging. We moeten hierop anticiperen omdat dit in de nabije toekomst voor onze economie voor een aantal uitdagingen zorgt. Er zijn in Roermond nog mensen die (meer) kunnen en willen werken. Dit vraagt onder andere om een goede verbinding van vraag en aanbod en om goede afstemming tussen het economisch domein en het sociale domein.

Onderwijs vervult een fundamentele rol in de ontwikkeling en ontplooiing van jeugd en jongeren. Naast een educatieve functie draagt het wezenlijk bij

**Duurzaamheid,
energiebesparing en
circulariteit zijn begrippen
waar ondernemers al
langer mee aan de slag zijn**

Onderwijs vervult een fundamentele rol in de ontwikkeling en ontplooiing van jeugd en jongeren

aan hun socialemotionele groei. Primair onderwijs, peuterspeelzalen en kinderopvang, en ook het voortgezet onderwijs dragen hier tezamen aan bij binnen een veilig en gezond leerklimaat in de breedste zin van het woord.

Een goede inrichting van zorgadviesteams, waarbinnen gemeente Roermond, onderwijs, GGZ, GGD, Wel.kom en CJG samenwerken, maakt het mogelijk dat jeugd en jongeren, en ook hun ouders/verzorgers de ondersteuning krijgen die nodig is. Dit draagt bij aan het terugdringen van spijbelen en vroeg schoolverlaten zonder startkwalificatie.

Als gemeente dragen wij verantwoordelijkheid voor veilige en gezonde huisvesting van primair en voortgezet onderwijs. Wij geven de komende jaren uitvoering aan het integraal huisvestingsplan. Wij zijn trots op de kwalitatief goede onderwijsinstellingen die met een gedegen aanbod jeugd en jongeren voorbereiden op de toekomst. Die trots geldt zeker ook voor onze MBO-instellingen en het belang daarvan zullen wij meer uitdragen en onder de aandacht brengen.

Wij willen in Roermond een campus realiseren die naast een sterk MBO, gestoeld is op de samenwerking met HBO, WO en bedrijfsleven. Het voorzien in stageplekken is een belangrijke stap naar werk. Door te investeren in wonen,

werken en vermaak, creëren we een basis waardoor we jongeren behouden voor onze stad, ook die in een andere regio studeren.

Ten aanzien van de verwachtingen dat hoger onderwijs terugkomt naar Roermond is realisme geboden maar wij zullen kansen op dat gebied niet voorbij laten gaan. Door het netwerk tussen MBO, HBO en WO te versterken, bieden we kansen voor mogelijke vestiging van (sub) faculteiten voor de grote hoger onderwijsinstellingen in Limburg.

Roermond neemt verantwoordelijkheid ten aanzien van aanpak van laaggeletterdheid. Initiatieven die bijdragen aan de aanpak hiervan, kunnen rekenen op gemeentelijke ondersteuning. Zo ook scholing ten aanzien van taalachterstand. Inzet op verbetering van taal zorgt ervoor dat mensen meer kansen krijgen om in de samenleving mee te doen. Het draagt bij aan de eigen ontwikkeling en helpt bij het vinden van werk; het haalt mensen uit een sociaal isolement.

De stad van goud, groen en blauw

Zo veel kwaliteiten en zo veel uitdagingen... een stad om van te houden.

Onze ambitie

We hebben de kwaliteiten en potentie van onze monumentale binnenstad, natuurgebieden en de Maasplassen tot bloei weten te brengen zonder andere kwaliteiten en waarden aan te tasten. Zo is voor bewoners en ondernemers een aantrekkelijke binnenstad blijven bestaan en zijn ook natuurwaarden in het Maasplassengebied en in natuur- en buitengebied versterkt. Hoogwateroverlast is niet langer een item. In onze binnenstad is kwalitatief hoogwaardig groen gerealiseerd. Hiermee hebben we niet alleen de stad aantrekkelijker en mooier gemaakt maar tevens de biodiversiteit vergroot, maatregelen getroffen om de effecten van klimaatverandering te verminderen en ook de hittestress verminderd. Onze ecologisch bermaanpak draagt bij aan het bestendigen en verder uitbouwen van onze biodiversiteit. Groene verbindingen zijn gelegd tussen de binnenstad, stadswijken, kernen, buiten- en natuurgebieden. De groene omgeving biedt volop ruimte voor sport en spel en voor nieuwe culturele activiteiten. Die culturele activiteiten van verschillende omvang vinden ook plaats in wijken en kernen. Zowel in de buitenruimte als in eigentijdse accommodaties in die wijken en kernen. Roermond heeft daardoor een bloeiend verenigingsleven. De gemeentelijke organisatie is in 2030 duurzaam, energiezuinig en klimaatneutraal. Roermond haalt deze doelstelling in 2050.

Hoe realiseren wij onze ambitie

Roermond is een historische stad aan het water. Van die rijke historie zijn nog tastbare elementen aanwezig. De vele monumenten die onze stad rijk is, bepalen mede de identiteit van onze stad. Het monumentale aspect wordt verder uitgedragen en gepromoot. Wij ondersteunen initiatieven die de uitstraling van Roermond als historische stad bevorderen of die kwalitatief bijdragen aan het behoud van het (cultuur)historisch erfgoed. Ook zoeken wij naar mogelijkheden om, met respect voor het historische karakter en de uitstraling van monumenten en het historisch stadsgezicht, gebouwen te verduurzamen. Natuurlijk zal daarbij sprake moeten zijn van maatwerk. Dat is ook aan de orde bij nieuwe bouwwerken in de binnenstad. Hierbij gaan wij bij voorkeur uit van een historiserende architectuur die qua uitstraling aansluit bij het monumentale karakter van onze binnenstad. Onze ligging aan het water wordt versterkt door de ontwikkeling van het Roerdeltagebied.

Cultuur kenmerkt zich door veelkleurigheid. Met het sociale, verbindende element als toegevoegde waarde, vormt dit het goud van onze stad. Wij hebben in Roermond namelijk geweldige cultuur(historie), verenigingen en stichtingen elk met hun eigen culturele expressie. We hebben prachtige musea en culturele instellingen waar expressie kan plaatsvinden en waar mensen zich kunnen

De afgelopen jaren heeft een verschuiving plaatsgevonden van georganiseerd, naar meer individueel sporten.

ontplooiën. Binnenkort staat er ook een geheel vernieuwd theater.

Het belang van cultuur en de verscheidenheid aan culturele uitingen in onze samenleving erkennen wij. We beschouwen cultuur als doel én als middel om te verbinden. In die zin kan cultuur ook integratie bevorderen zoals het ook kan bijdragen aan positieve gezondheid. Het verbinden van cultuur met sport, onderwijs, zorg en/of welzijn juichen wij toe.

Voor veel verenigingen en stichtingen is het steeds lastiger om bestuursfuncties ingevuld te krijgen. Dit kan ertoe leiden dat ze noodgedwongen moeten stoppen. Wij willen meewerken aan manieren om dat te voorkomen en denken daarbij bijvoorbeeld aan ondersteuning via leerwerktrajecten. Ook zoeken we naar mogelijkheden om het besturen eenvoudiger te maken, bijvoorbeeld door het verminderen van administratieve lasten, door lokale regels of voorwaarden aan te passen.

Het belang van sport en bewegen wordt algemeen onderkend. Niet alleen omdat het gezond is of ontspanning

biedt, maar ook vanwege de sociale functie en vanwege het belang voor de leefbaarheid in wijken en kernen. Uitgangspunt is dat in onze stad iedereen aan activiteiten, sport of spel moet kunnen deelnemen. De aanwezigheid van goede wijkaccommodaties en sportcomplexen, die zijn afgestemd op de actuele vraag en behoefte vanuit de samenleving, zijn van belang. Die accommodaties en complexen moeten multifunctioneel gebruikt kunnen worden.

De afgelopen jaren heeft een verschuiving plaatsgevonden van georganiseerd, naar meer individueel sporten. Iedere vorm van sportuitoefening is waardevol en verdient ondersteuning als dat noodzakelijk is. Zo staan wij open voor nieuwe, innovatieve sporten en vormen van beweging. Bij de inrichting van onze openbare ruimte hebben wij aandacht voor de mogelijkheden voor sporten en bewegen, bijvoorbeeld door sporttoestellen te plaatsen.

In onze openbare ruimte zullen we overigens nog meer investeringen doen al is het maar om te anticiperen op gevolgen van de verandering van ons klimaat en de

Een groene en natuurrijke omgeving draagt bij aan goede gezondheid en welzijn van onze inwoners en bezoekers van de stad.

biodiversiteit te bevorderen. Roermond is niet alleen zeer verstedelijkt maar ook nog eens de droogste stad van Nederland. Het beperken van hittestress en klimaatadaptatie vragen daarom op korte termijn om actie.

Een groene en natuurrijke omgeving draagt bij aan goede gezondheid en welzijn van onze inwoners en bezoekers van de stad. Het beperkte kwalitatief hoogwaardige groen dat op dit moment nog in ons stedelijk gebied aanwezig is, blijft behouden. Daarnaast realiseren we meer aanplant van groen in de binnenstad, de wijken en kernen. Ook het bergebeleid is hierop aangepast. Bij de aanleg van nieuwe infrastructuur en ook de renovatie hiervan, wordt ingezet op aanplant van bomen, en het vasthouden van water, om de effecten van langdurige droogte te beperken. We slaan meer vliegen in een klap. We zorgen hiermee voor meer biodiversiteit, verminderen hittestress, realiseren een betere waterhuishouding en verbeteren ook de kwaliteit van de openbare ruimte. Ook bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten krijgt hoogwaardig groen meer aandacht, maar hierbij is maatwerk noodzakelijk. Daarbij zoeken we aansluiting bij

initiatieven als het 1 miljoen bomenplan van de provincie Limburg. Ook kleinschalige initiatieven als het 'wippen van tegels' of het realiseren van geveltuinjes worden ondersteund waarbij we ons realiseren dat dit met het oog op toegankelijkheid en veiligheid niet overal mogelijk is. Omdat de ruimte schaars is en ook andere functies om meer ruimte vragen, zijn er bij het realiseren van meer groen in de stad slimme combinaties en oplossingen nodig. Dit vraagt ook aandacht vanuit de invalshoek van stedelijke ontwikkeling. We laten daarom een quick-scan uitvoeren om meer inzicht in de mogelijkheden te krijgen. De scan zou gefaseerd uitgevoerd kunnen worden, waarbij in een eerste fase het stedelijk gebied wordt beschouwd en in een tweede fase de bebouwde kom van onze wijken en kernen.

In het kader van de gevolgen van klimaatverandering en de noodzaak van klimaatadaptatie refereren we ook nog aan de hoogwaterproblematiek waar we in de zomer van 2021 mee te maken hadden en die een gevolg was van extreme regenval in de Benelux en Duitsland. Het is van belang dat wij op korte termijn met de verantwoordelijke partijen in overleg treden.

Op en om de Maasplassen, in natuurgebieden en in stedelijk gebied is er op gezette tijden sprake van overlast en van een ongewenste hoeveelheid zwerfvuil en afvaldumpingen. Dit wordt aangepakt.

Bij het benutten van de potentie van de Maasplassen is al gewezen op de noodzaak van een goede balans tussen leisure/bedrijfsmatige activiteiten, wonen en natuur. Dit geldt ook voor een balans tussen de gebieden die openbaar en/of niet-toegankelijk zijn. Als er zich nieuwe ontwikkelingen voordoen treden we met de private partijen in overleg waarbij het uitgangspunt is dat gebieden die nu openbaar toegankelijk zijn, dat in principe ook dienen te blijven.

We hebben prachtige musea en culturele instellingen waar expressie kan plaatsvinden en waar mensen zich kunnen ontplooien.

Het relatief beperkt aantal agrarische bedrijven dat in Roermond nog aanwezig is, is van toegevoegde waarde. De bedrijfsvoering staat vanwege wet- en regelgeving onder druk. Om het voor deze ondernemers mogelijk te maken, om te schakelen naar een andersoortige bedrijfsvoering -of deze geheel of gedeeltelijk te beëindigen- willen wij naast de agrarische bedrijvigheid meer activiteiten toestaan. Wij denken bijvoorbeeld aan zorg, recreatie en toerisme, (agrarisch) natuurbeheer of andersoortig grondgebruik. Het schaarse groen en landbouwareaal willen wij niet belasten met zonneweides en/of windturbines. Energieopwekking zou niet op agrarische gronden moeten plaatsvinden zolang er in stedelijk gebied voldoende alternatieve mogelijkheden voorhanden zijn, bijvoorbeeld op gebouwen of bedrijventerreinen.

Een stad die klaar staat voor haar inwoners

Samenwerking begint met het maken van verbinding en goede en toegankelijke communicatie.

Onze ambitie

In Roermond en in de (EU)regio wordt prima samengewerkt. Inwoners zijn al aan de voorkant van ontwikkelingen of beleidsprocessen betrokken en komen ook zelf met haalbare ideeën die vervolgens ook (samen) worden gerealiseerd. Bij andere overheden is bekend wat de Roermondse ambities en opgaven zijn. Ze ondersteunen ons bij het realiseren daarvan. Voor de Rijksoverheid geldt dat deze de gemeenten in Nederland, bij de taken die ze moeten uitvoeren, adequaat financieel ondersteunt. De gemeentelijke organisatie is in alles een moderne overheid. Ze is in staat haar taken meer dan naar behoren uit te voeren met een heldere communicatie en toegankelijke dienstverlening en in dialoog met inwoners en ondernemers, die dit zeer waarderen.

Hoe realiseren wij onze ambitie

Als gemeente Roermond stellen wij ons tot doel, om vanuit een algemeen belang invulling te geven aan alles wat inwoners belangrijk en van waarde vinden. Anders geformuleerd, wij hebben als doel het bevorderen van 'brede welvaart'; dit zullen wij nog nader definiëren. Natuurlijk heeft de gekozen volksvertegenwoordiging een belangrijke en op veel onderwerpen een bepalende positie. Wij willen ook meer gebruik maken van de kracht en kennis die in onze samenleving aanwezig is. Gezamenlijk en als gelijkwaardige partners optrekken versterkt de maatschappelijke discussie en vergroot het draagvlak voor het handelen van de gemeente Roermond maar brengt partijen ook dicht bij elkaar. Dat biedt ook betere mogelijkheden om in onze stad partijen met elkaar te verbinden.

Wij bieden onze inwoners de ruimte om op alle beleidsterreinen met initiatieven te komen.

Wij bieden onze inwoners de ruimte om op alle beleidsterreinen met initiatieven te komen. De vastgestelde Nota Actief Burgerschap vormt daarbij de basis. We volgen de ontwikkelingen ten aanzien van de Wet versterking participatie op decentraal niveau. In de stad is zoveel in beweging dat maatwerk noodzakelijk zal zijn. Dat geldt ook ten aanzien van het bepalen van ieders positie in de samenwerking: deze is namelijk niet vrijblijvend.

Als er bij ontwikkelingen participatietrajecten aan de orde zijn, neemt de gemeente Roermond daarbij de regie om te borgen dat dit ook op een adequate wijze gebeurt. De uitvoering ligt in eerste instantie bij de initiatiefnemer, maar de gemeente is gesprekspartner. Ook hier is maatwerk aan de orde. Waar nog heldere kaders voor het betrekken van inwoners bij besluitvormingstrajecten ontbreken, worden die nog opgesteld. Wij zullen onderzoeken of een pilot voor 'beginspraak' in de vorm van bijvoorbeeld een inwonerberaad mogelijk is. We evalueren de 'Burgerbegroting Swalmen' en bezien of een bredere inzet van het instrument mogelijk en wenselijk is.

Om onze doelen en ambities te realiseren en om opgaven aan te pakken leggen we ook verbinding met

andere overheden en stakeholders. Roermond is voor veel zaken afhankelijk van de omliggende regio en dat geldt ook andersom. Dit maakt dat we als partners op elkaar zijn aangewezen en samenwerking is daarmee erg belangrijk, maar niet vrijblijvend. Wij kijken kritisch naar de toegevoegde waarde van samenwerkingsverbanden en overlegstructuren. Deze dienen effectief en efficiënt te zijn. Om onze doelen en opgaven te kunnen realiseren zijn (EU) regionale samenwerking, het bouwen en onderhouden van netwerken en een gedegen lobbyagenda over alle beleidsterreinen heen, maar met focus, van groot belang. Wij zetten daar stevig op in. Op die manier kunnen wij ook lokale pilots onder de aandacht brengen en instanties en medeoverheden aanspreken op hun verantwoordelijkheden. In dat kader staan zaken als hoogwaterveiligheid en het abonnementstarief WMO hoog op onze agenda en zullen wij opkomen voor de veiligheid en de belangen van onze inwoners en bedrijven.

In de dealaanpak (zoals bijvoorbeeld de Regiodeals) en de impulsaanpak (zoals opengesteld voor herstructurering en transformatie van winkelgebieden) van de Rijksoverheid zien wij kansen voor samenwerking en cofinanciering. Op het gebied van subsidieverwerving willen wij effectief zijn.

Publieke dienstverlening en organisatie

De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen was laag. Meer vertrouwen in de gemeente begint met een bestuur dat betrouwbaar is, behoorlijk handelt en altijd denkt vanuit het belang van de stad, haar inwoners, bedrijven en instellingen. Met beleid en uitvoering waarin het perspectief van de inwoner centraal staat. Dit is een verantwoordelijkheid van college, raad en organisatie samen.

We communiceren open en helder, in begrijpelijke taal. Ook voor laaggeletterden moeten onze brieven leesbaar zijn. Informatie op onze website is duidelijk en goed vindbaar. De gemeentelijke organisatie is bereikbaar en helpt als dat nodig is. We sturen niemand van het kastje naar de muur. In onze manier van werken gaan we uit van vertrouwen in plaats van wantrouwen en wij staan voor publieke dienstverlening met een menselijke maat.

Besluiten uitleggen in een gesprek levert meer begrip op dan alleen een brief. Daarom bieden we mensen bij moeilijke of pijnlijke beslissingen altijd de mogelijkheid tot een persoonlijk gesprek. Die aanpak kan zorgen voor meer duidelijkheid en het sneller oplossen van problemen.

Er zijn steeds meer data beschikbaar. We gebruiken die data eerlijk en neutraal. Dat biedt kansen om beleid en dienstverlening te verbeteren. Wel zullen we transparant moeten zijn over hoe we deze data gebruiken. Onze

politieke ambities willen we met daadkracht realiseren. Dat vraagt om een organisatie die in staat is adequaat te ondersteunen en adviseren en die de bestuurlijke besluiten professioneel en vakkundig uit kan voeren. Die organisatie staat er nu nog niet en vraagt de komende tijd nog veel aandacht en doorontwikkeling. Een tussenevaluatie op korte termijn moet duidelijk maken of wij voor de gewenste organisatieontwikkeling de juiste keuzes hebben gemaakt en/of heroverweging hierbij nodig is. Wij zien de waarde van goed werkgeverschap, goede ontwikkelkansen voor de medewerkers en bestaanszekerheid door vast werk. Ook zijn wij niet blind voor de uitdagingen in de krappe arbeidsmarkt. We hebben en houden een stevige doelstelling op het terugdringen van flexibele contracten, maar hebben er wel oog voor dat een efficiënte organisatie ook een flexibele schil heeft. Gelijktijdig willen we onze ambities voor de stad Roermond wel waarmaken. We zoeken daarbij naar innovatieve manieren om personeel aan te trekken. We willen talent werven en behouden, op alle niveaus. Waar nodig geven we de organisatie verlichting en een impuls aan digitaal werken. De ervaring die de afgelopen jaren op een aantal gebieden is opgedaan in het Sociaal Domein, biedt interessante aanknopingspunten voor een bredere toepassing in de organisatie.

Financiën

Wij zijn ambitieus. Dat heeft u kunnen lezen in dit coalitieakkoord. Maar tegelijkertijd zijn wij realistisch en hebben wij oog voor de actualiteit en ontwikkelingen

**Wij zijn ambitieus.
Dat heeft u kunnen lezen
in dit coalitieakkoord.
Maar tegelijkertijd zijn wij
realistisch en hebben wij
oog voor de actualiteit en
ontwikkelingen om ons heen.**

om ons heen. Op dit moment verkeert een groot deel van de wereld, met een pandemie die nog niet geheel achter ons ligt en een oorlog in Europa, financieel en economisch in een zeer onzekere en complexe situatie. Een situatie waarbij sprake is van handelsconflicten en -boycotten, leveringonzekerheid en extreme prijsstijging van (agri-) grondstoffen, brandstoffen en energie, prijsstijgingen van producten, stijgende rentes, oplopende staatsschulden en een zeer forse inflatie. Tegelijkertijd is nog sprake van een overspannen arbeidsmarkt met stijgende kosten en lonen tot gevolg.

De huidige situatie is ongekend en raakt onze inwoners, ondernemers, verenigingen en stichtingen op verschillende manieren. Dat geldt overigens net zo voor de Gemeente Roermond.

Het realiseren van ambities kost niet per definitie geld. Als dat wel het geval is, vinden wij binnen de begroting de ruimte om die ambities te realiseren zonder te tornen aan de gestelde eisen. Zo staan wij voor een structureel sluitende meerjarenbegroting. Van andere overheden (Provincie en Rijksoverheid, maar ook van de Europese Unie) verwachten wij dan echter ook de structurele middelen die daarbij horen. Daar schort het vooralsnog aan. Met partners worden wij geacht een aantal belangrijke maatschappelijke opgaven aan te pakken op het gebied van arbeidsmarkt en wonen, de klimaat- en duurzaamheidsopgave, de energietransitie, de (hoogwater-) veiligheidsopgave, de implementatie van de Omgevingswet en de transitie in het sociaal domein aan te pakken. Echter, de (extra) middelen die de Rijksoverheid

bijvoorbeeld in het regeerakkoord heeft opgenomen, zijn voor een belangrijk deel incidenteel of slechts een herverdeling van middelen uit het gemeentefonds, wat ten koste gaat van andere noodzakelijke investeringen.

Daarnaast is het op dit moment volstrekt ongewis hoe de bekostiging van gemeenten er na 2025 uitziet. Indien vanaf 2026 - zoals aangekondigd - daadwerkelijk minder middelen worden uitgekeerd aan de gemeenten, zal dat een groot effect hebben op onze begroting en daarmee ongetwijfeld ook op onze voorzieningen en onze dienstverlening. Voor onze inkomsten zijn wij namelijk voor ongeveer 70 procent afhankelijk van de Rijksoverheid. Wij maken ons daar ernstig zorgen over en het is terecht dat anderen (Tweede Kamer en VNG) dat inmiddels ook doen. Vanuit de eerder aangehaalde bestuurlijke lobby blijven wij ons ook op dit aspect stevig inzetten.

De onzekerheid over een adequate financiering vanuit die Rijksoverheid, maakt het voeren van een degelijk en tegelijkertijd realistisch financieel beleid erg lastig. Dat de juiste en actuele financiële gegevens zowel op landelijk niveau (Voorjaarsnota, meicirculaire) als op lokaal niveau niet of niet tijdig voorhanden zijn maakt het extra moeilijk. Bij de behandeling van de Begroting 2022 zijn een motie en een amendement aangenomen. In de aanloop naar de begrotingsbehandeling 2023 en vervolgens de kadernota 2024 en begroting 2024, worden deze betrokken in de brede afweging van het gehele palet. Dat geldt ook voor de resultaten van de in de motie en in de debatten genoemde onderzoeken.

Het realiseren van ambities kost niet per definitie geld. Als dat wel het geval is, vinden wij binnen de begroting de ruimte om die ambities te realiseren zonder te tornen aan de gestelde eisen.

Maar niet alleen de complexe en onzekere situatie, ook de huidige staat van ons huishoudboekje dwingt ons om met realisme te kijken naar de structurele staat van onze financiën. Wij hanteren het uitgangspunt dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Daarbij zoeken wij naar een nieuwe balans tussen ambities, taken, voorzieningenniveau/dienstverlening en lasten. De afgelopen jaren is de oplossing voor de financiële en inhoudelijke opgave gezocht langs vier sporen - deels met een meer bestuurlijk karakter en deels met een meer (financieel-) technisch karakter:

- beperking van de lasten/uitgaven;
- verhoging van de inkomsten;
- reductie kosten bedrijfsvoering;
- aanpassing financiële regels.

Wij zullen de vier oplossingsrichtingen in samenhang beschouwen waarbij in ieder geval ook:

- de meerjarige investeringsplanning tegen het licht wordt gehouden;
- afschrijvingen nader worden gezien;
- reserves, voorzieningen, risico's, kredieten, subsidies, fondsen e.d. worden herijkt en/of geactualiseerd;
- voor het onderzoek naar belastingheffingen en – grondslagen, varianten en financiële consequenties in beeld worden gebracht;
- de gemeentelijke lastendruk integraal wordt beschouwd.

Zoals al eerder aangegeven: onze ambities zijn leidend en wij zien voldoende mogelijkheden om deze te realiseren. Om de ambities en opgaven in het sociaal domein voldoende financiële basis te bieden wordt opnieuw een financieel kader en een egalisatiereserve met een plafondbedrag ingesteld.

Om Roermond en onze regio verder te versterken worden voor te realiseren projecten en incidentele investeringen - bijvoorbeeld via Regiodeals - partners gezocht en benaderd. In de begroting zullen wij de financiële ruimte houden om kansen die zich voordoen en waarbij bijvoorbeeld cofinanciering aan de orde is, te kunnen benutten.

Tot slot

In dit laatste hoofdstuk schetsen wij een situatie die complex en onzeker is en het perspectief is misschien niet overal rooskleurig. Maar juist in deze complexe en onzekere tijden nemen wij onze verantwoordelijkheid en het voortouw om samen met onze inwoners, bedrijven en instellingen, de gemeenteraad en de gemeentelijke organisatie de schouders eronder te zetten. Wij gaan daarbij voortvarend aan de slag om anticiperend op ontwikkelingen een gezonde financiële basis neer te zetten. Dat zal niet van vandaag op morgen zijn gerealiseerd.

Met de kracht van samenwerking geven we invulling aan onze ambities. Die blijven voorop staan.

De formateur
Dirk Franssen

LVR
Aijiththan Loganathan

GroenLinks
Marianne Smitsmans-Burhenne

VVD
Vincent Zwijnenberg

PvdA
Lynn Rulkens

Portefeuillehouder	Loco-burgemeester volgorde	Portefeuille	Bevat
Rianne Donders - de Leest Burgemeester		Openbare Orde, Integrale veiligheid & Handhaving	Bestuurstaken, Representatie & Protocol Integrale veiligheid, Integrale handhaving & Afvaldumping Openbare orde & Veiligheid Integriteit Ondermijning
			
Dirk Franssen (LVR)	1e loco-burgemeester	Economie, Stedelijke ontwikkeling & Financiën	Economie Stedelijke ontwikkeling & Ruimtelijke ordening Financiën, Grondzaken & Eigendommen Arbeidsmarkt (werkgever) Recreatie, Toerisme & Evenementen (EU)Regionale samenwerking
			
Marianne Smitsmans – Burhenne (GroenLinks)	2e loco-burgemeester	Sociaal domein, Gezondheid & Diversiteit	Sociaal Domein, WMO, Jeugdhulp & Participatiewet Sociale zaken, Armoedebeleid & Schuldhulp- verlening Volksgezondheid Arbeidsmarkt (werknemer) Diversiteit, Emancipatie & Inclusie VN-verdrag Handicap Regenboogstad
			
Vincent Zwijnenberg (VVD)	3e loco-burgemeester	Stedelijk beheer, Bereikbaarheid & Dienstverlening	Openbare werken & Stedelijk beheer Omgevingsvergunningen & Vergunningverlening Mobiliteit & Infrastructuur (incl. OV-doelgroepen- vervoer) Personeel, Organisatie & Informatievoorziening Juridische zaken & Dienstverlening Bestuurlijke lobby Culturele instellingen
			
Felix van Ballegooij (PvdA)	4e loco-burgemeester	Onderwijs, Sport & Wijken	Onderwijs & Educatie Jeugd & Jongerenbeleid Sport- & Accommodatiebeleid Wijken & Kernen Cultuur in de wijk Communicatie & Burgerparticipatie (coördinatie) Integratie & Inburgering Natuur, Landschap, Water & Biodiversiteit
			
Jos van Rey (LVR)	5e loco-burgemeester	Wonen, Klimaat & Duurzaamheid	Volkshuisvesting Monumenten & Archeologie Duurzaamheid, Klimaat & Energie Milieu & Afval Omgevingswet & Omgevingsvisie
			

